संस्कृत-वार्ता:

दिनाङ्कः 01/12/2025 सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- अद्य संसदः शीतकाल-सत्रम् आरभते; विभिन्नान् विषयानधिकृत्य विपक्षस्य कोलाहलेन संसदः उभयसदन दिवसपर्यन्ताय स्थगिते।
- लोकसभायां विपक्षस्य मध्य- कोलाहले मणिपुरस्य वस्तु-सेवा-करस्य द्वितीय-संशोधनविधेयकं 2025 स्वीकृतम्।
- केन्द्र-सर्वकारः लोक-प्रशासनस्य उत्कृष्टतायाः कृते प्रधानमन्त्रि-पुरस्कारार्थं योजनायाः अनुमोदनम् अकरोत्।
- सुल्तान् अज्लान् शाह् कप् अन्तिमस्पर्धायां बेल्जियम्-देशं विरुध्य 1-0 अंकेन विजित्य भारतम् रजतपदकं प्राप्नोत्।

अथ वार्ता: विस्तरेण

लोकसभा-स्थगित

विभिन्नेषु राज्येषु केन्द्रशासितप्रदेशेषु च निर्वाचक-भूमिकायां विशेष-गहन-संशोधनम् (एस्. आई. आर्.) इत्यादीनां विषयेषु विपक्षस्य कोलाहलानन्तरं लोकसभायाः कार्यं दिवस-पर्यन्ताय स्थगितम्। द्वितीय-स्थगनस्य अनन्तरं अपराह्णे द्वि वादने यदा लोकसभायाः आरम्भः अभवत्, तदा केन्द्रीय-वित्त-मन्त्री निर्मला सीतारामनः पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्रेत्यस्य मणिपुर-वस्तु-सेवा-करं (द्वितीयं संशोधनम्) विधेयकं, चर्चायै, अंगीकाराय च प्रस्तुतवती। तदा विपक्षस्य कोलाहलस्य मध्ये ध्वनिमतेन विधेयकं स्वीकृतम्। कोलाहल पूर्णे वातावरणे वित्तमन्त्री निर्मला सीतारामनः तम्बाकू तथा तत्सम्बद्धेषु उत्पादेषु उत्पादशुल्कं वर्धयितुं केन्द्रीय-उत्पादशुल्कं (संशोधनम्) विधेयकम् विंशति पञ्चविंशति प्रस्थापयत्। विपक्षस्य विरोधस्य मध्ये, पीठासीन-अधिकारी विरोध प्रदर्शन-रतेभ्य: सदस्येभ्य: सभायाः कार्याचरणाय अनुमतेः आग्रहं कृतवान्। अनवरत कोलाहलानन्तरं सभा द्विवादन-पर्यताय स्थगिता।

प्रधानमन्त्री-संसदि

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तम् यत् शीतकालसम्मेळनम् न केवलं अनुष्ठानमस्ति अपितु भारतम् विकासं प्रति नेतुं प्रयत्नानपि प्रवर्धयतीति।

संसदः शीतकालसम्मेलनात् प्राक् प्रसारमाध्यमान् सम्बोधयन् श्रीमोदी अवदत् यत्, अद्य भारतस्य आर्थिकवृद्धिः उल्लेखनीयं औन्नत्यं अवाप्नोत् । सः अवदत् यत्, एषा गतिः भारतं विकसितराष्ट्रं कारयितुं नूतनं आत्मविश्वासं जनयति।

प्रधानमन्त्री मोदी सर्वेभ्यः पक्षेभ्यः आग्रहं कृतवान् यत् शीतकलीनसत्रं पराजयात् उत्पन्नायाः कुण्ठायाः युद्धक्षेत्रं न भवेत्, न च विजयात् जातस्य दम्भस्य रङ्गमञ्चरूपेण भवेदिति। प्रधानमन्त्री मोदी उक्तवान् यत् सदस्यैः युवभ्यः, युव-संसदसदस्येभ्यश्च अवसराः दातव्याः।

प्रधानमंत्री-शीतकालीन-सत्र

अद्य संसदः शीतकालीन-सत्रस्य आरम्भः अभवत्। अस्मिन् सत्रे ऊनविंशति-दिवसेषु आहत्य पञ्चदश-उपवेशनानि भविष्यन्ति। प्रातः एकादशवादने यदा लोकसभायाः आरम्भः अभवत् तदा लोकसभायाः अध्यक्षः ओम बिरला-वर्यः धर्मेन्द्रस्य, करनल (निवृत्तः) सोना राम चौधरी वर्यस्य, प्रो. विजय कुमार मल्होत्रा वर्यस्य, रवि नाईकस्य च निधने श्रद्धांजलिं समर्पितवान्। यदा लोकसभायां प्रश्नकालः प्रारब्धः तदा विपक्षस्य सदस्याः मतदातृ-सूच्यां विशेष-गहन-संशोधनम् इत्यादीन् विविधविषय-अवलम्ब्य उद्घोषणं कर्तुम् आरभन्त। लोकसभायाः अध्यक्षः ओम बिरला-वर्यः विरोध प्रदर्शने संलिप्तानां सदस्यानां व्यवहारे असन्तुष्टिं प्रकटितवान्, सः अवदत् यत् सभायाः कार्येषु विघ्नं न उचितम्। निवेदनानन्तरम् अपि विपक्षस्य सदस्याः स्वप्रतिरोधं प्रदर्शितवन्तः तदनन्तरम् अध्यक्षः मध्याह्ने द्वादशवादन-पर्यन्तं सभां स्थगितवान्। राज्यसभया सभापत्युः सी. पी. राधाकृष्णन् वर्यस्य स्वागतं विहितम्, येन अद्य प्रथमवारं राज्यसभायाः अध्यक्षता कृता। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तं यत् राधाकृष्णन् वर्यस्य सामान्य-जीवनात् उपराष्ट्रपतिपदं प्रति आगमनम् देशस्य लोकतन्त्रस्य वास्तविकशक्तिं प्रतिबिम्बयति।

श्रीमोदी अवदत् यत्, तस्य मार्गदर्शने, सभा चर्चां करिष्यति, अग्रे गन्तुं महत्त्वपूर्णानि निर्णयानि च स्वीकरिष्यति। उपसभापतिः हरिवंशः अपि राधाकृष्णन् वर्यस्य स्वागतम् अकरोत्।

विरामः

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम् इदानीम् आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः www.newsonair.gov.in वेबसाइट इत्यत्र, अथ newsonair मोबाइल ऐप इत्यत्र अपि उपलब्धो भविष्यति।

प्रधानमन्त्री-लोक सेवा पुरस्कारः

केन्द्र-सर्वकारेण लोक-प्रशासनस्य उत्कृष्ट-सेवायाः कृते प्रधानमन्त्री-पुरस्कारस्य योजना, विंशति पञ्चविंशति अनुमोदिता अस्ति। कार्मिक-लोक-परिवाद-निवृत्तिवेतन-मन्त्रालयः अवदत् यत् एतेषां पुरस्काराणाम् उद्देश्यं सम्पूर्णे देशे नागरिकसेवायाः योगदानस्य परिचयः भवेदिति।

प्रधानमन्त्री-तमिलनाडु

तमिलनाडुराज्यस्य शिवगङ्गा-नगरे आकस्मिक-दुर्घटनायां मृतानां जनानाम् विषये प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना शोकः प्रकटितः। सः व्रणिताः शीघ्रं स्वस्थाः भवेयुः इति आशां प्रकटितवान्। प्रधानमन्त्रिणा प्रत्येकं मृतानां निकटवर्तिने प्रधानमन्त्री-राष्ट्रिय-सहाय्य-कोषात् द्विलक्षरूप्यकाणां अनुग्रहधनस्य घोषणा अपि कृता। व्रणितेभ्यश्च पञ्चाशत्- सहस्ररूप्यकाणि दीयन्ते।

आरएस-पीएम विश्वकर्मा

सर्वकारः अवदत् यत् अद्यावधि प्रधानमन्त्रि-विश्वकर्मा-योजनान्तर्गतं द्विसप्ततिलक्षोत्तर-द्विकोटि-संख्यकाः शिल्पिनः नामाङ्किताः सन्तीति। कार्यं कुर्वताम् अष्टादश-पारम्परिक-व्यापाराणां शिल्पिभ्यः शिल्पिकाभ्यश्च समग्रसमर्थनाय पञ्चवर्षावधिक-कालपर्यन्ताय त्रयोविंशत्युत्तरद्विसहस्र-तमे वर्षे योजनेयं आरब्धा। सूक्ष्म-लघु-मध्यम-उद्यम-राज्यमन्त्री शोभा करन्दलाजे राज्यसभायां एकस्य प्रश्नस्य लिखितोत्तरे एतत् सूचितवती। सा अवोचत् यत् त्रयोविंशति लक्षतः अधिकाः लाभार्थिनः कौशलप्रशिक्षणं प्राप्तवन्तः, सप्तलक्ष- लाभार्थिनः त्रयोविंशति कोटिरूप्यकाणि डिजिटल्-प्रोत्साहनञ्च प्राप्तवन्तः इति।

प्रधानमन्त्री-गीता जयन्त्युत्सवः

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना अद्य श्रीमद्भगवद्गीतायाः आगमनेन सम्बद्धस्य गीताजयन्त्याः अवसरे सम्पूर्णदेशवासिभ्यः शुभाशयाः प्रदत्ताः। सामाजिक-माध्यमे श्रीमोदी अवदत् यत् कर्तव्यपूर्तिं प्रति अमूल्य-सन्देशैः अलङ्कृतः अयं दिव्यग्रन्थः भारतीय-कुटुम्बे, सामाजिक-आध्यात्मिक-जीवने च अत्यन्तं विशिष्टं स्थानं धत्ते। सः अवदत् यत् गीतायाः दिव्यपदानि प्रत्येकं जनाय निस्वार्थकार्यार्थं निरन्तरं प्रेरयन्तीति।

राष्ट्रपतिः- नागालैण्ड्

राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मुः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च अद्य नागालैण्ड्-राज्यस्य जनेभ्यः राज्य-दिवसस्य शुभाशयाः प्रदत्तवन्तौ। सामाजिक- अन्तरजालीये सन्देशे राष्ट्रपतिः अवदत् यत् राज्यं समृद्ध-संस्कृत्या, अनन्त-प्राकृतिकसौन्दर्येण च अनुग्रहीतम् अस्ति। सा अवोचत् यत् तस्य जनजातीयविविधता, अद्वितीयाः परम्पराः च गौरवस्य स्रोतः अस्तीति। राष्ट्रपतिः राज्यस्य जनानां कृते शान्तियुतस्य, समृद्धस्य, प्रगतिशीलस्य च भविष्यस्य कृते शुभाशयाः प्रेषितवती। प्रधानमन्त्री श्रीमोदी गौरवपूर्णां नागा-संस्कृतिम् अधोरेखितवान्, सेवायाः, साहसस्य, अनुकम्पायाः च मूलं वर्णयन्, सम्पूर्णे देशे व्यापकरूपेण प्रशंसिता च। आगामिषु वर्षेषु राज्यं समृद्ध्या प्रगत्या च अग्रे गच्छतु इति प्रधानमन्त्रिणा कामना कृता।

गृह-मन्त्री अमितशाहः-नागालैण्डः

केन्द्रीय-गृह-मन्त्री अमितशाहः नागालैण्ड्-राज्यस्य प्रजाभ्यः राज्य-स्थापना-दिवसस्य शुभाशयाः अयच्छत्। सामाजिक-प्रसार-माध्यमे, श्रीशाहः अवदत् यत् राज्यस्य जीवन्तपरम्पराः, तस्य जनानां स्थितिस्थापकभावाश्च राष्ट्रस्य सांस्कृतिक-संरचनां सुदृढां कुर्वन्ति। सः नागालैण्ड्-राज्ये शान्तिः, प्रगतिः, समृद्धिश्च भवेदिति प्रार्थयत्।

जे पी नड्डा-एड्स दिवसः

स्वास्थ्य-परिवार-कल्याण-मन्त्री जगत्प्रकाशनड्डाः अद्य विश्व-एड्स्-दिवसावसरे एच्. आई. वी. तथा एड्स् इत्येतयोः विषये महत्तर-अवबोधस्य आवश्यकताम् उद्घाटितवान्। एकस्मिन् सामाजिक-प्रसार-माध्यमे, सः वाईरस् इत्यस्य प्रसारं निवारयितुं निवारकोपायानां, शीघ्र-परीक्षणस्य च महत्त्वम् अधोरेखितवान्। सः अवदत् यत् अयं दिवसः एच्. आई. वी.-रोगेण पीडितानां प्रति ऐक्यं स्थापयितुं अवसररूपेण कार्यं करोति, तथा च तस्य संक्रमणस्य विषये मिथकानां भ्रमाणां च निराकरणं करोतीति।

आई एम् डी-ऋतुः

भारतीय-ऋतु-विभागेन हिमाचलप्रदेशे प्रातःकाले घनीभूतायाः-कुज्झटिकायाः स्थितेः पूर्वानुमानं कृतमस्ति। आगामि दिनेषु पञ्जाब्, मध्यप्रदेश्, मराठ्वाडा इत्येतेषु प्रदेशेषु शीतलहर्याः स्थितिः ऋतुविभागेन घोषिताऽस्ति। आई. एम. डी. इत्यनेन आन्ध्रप्रदेशे, तमिल्नाडु-राज्ये, पुदुच्चेरी-प्रदेशे, कारैकल-क्षेत्रे, तेलङ्गाना-प्रदेशे च पृथक्-पृथक् स्थानेषु प्रचण्डवृष्टिः भविष्यतीति पूर्वानुमानं कृतम्। अत्रान्तरे दिल्ली-एन्. सी. आर्. इति क्षेत्रे वायुगुणवत्ता अत्यन्तनिकृष्टात् निकृष्टतरां प्रति परिवर्तितास्ति।

हॉकी-सुल्तान अज़लान कप

हॉकी-क्रीडायां मलेशिया-देशस्य इपोह्-नगरे सुल्तान्-अज्लान-शाह-कप-2025 क्रीडायां बेल्जियम्-देशं एक-शून्येन पराजित्य भारतं रजतपदकं प्राप्नोत्।

।।इति वार्ताः।।